

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjjelte

Utfordringsbildet sett fra Tröndelag

Bristol konferansen 4.desember 2019

Seksjonsleder Vigdis Espnes Landheim

Ett Trøndelag – nye planer

- Nytt fylke, nye muligheter
  - Utvikling av plansystem
  - Utvikling av arbeid med kunnskapsgrunnlag
  - Utvikling av regional planstrategi
  - Bedre politisk forankring og dialog i arbeidet med RPS

- Bidrag fra KS FoU for å tenke nye tanker, lære av hverandre
- Være med som piloter med eget utgangspunkt (Vestland, Møre og Romsdal og Trøndelag)

KS FoU «Utvikling av rollen som regional planmyndighet og planfaglig veileder i framtidens regionen»

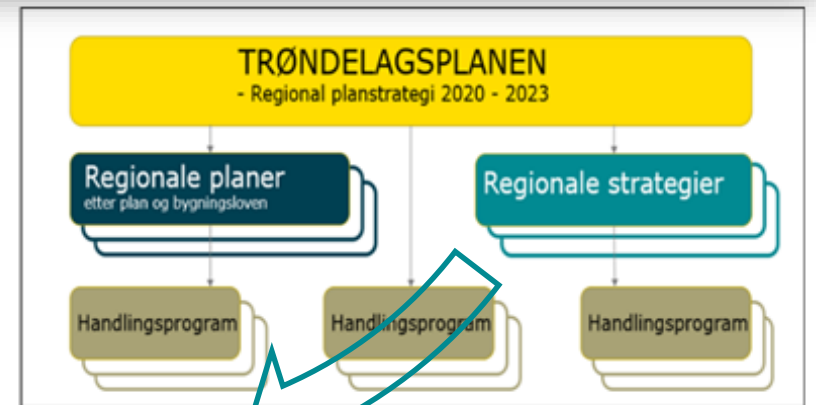
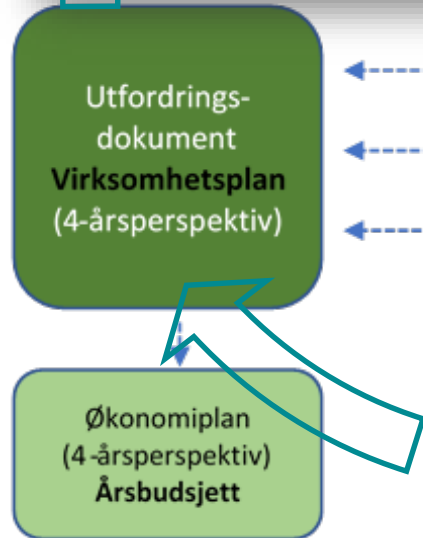
Kunnskapsgrunnlag for regional planstrategi

Inngangen og sammenhengene i plansystemet

Økonomisk situasjon
Politiske vedtak (fylkesting)
Statlige føringer

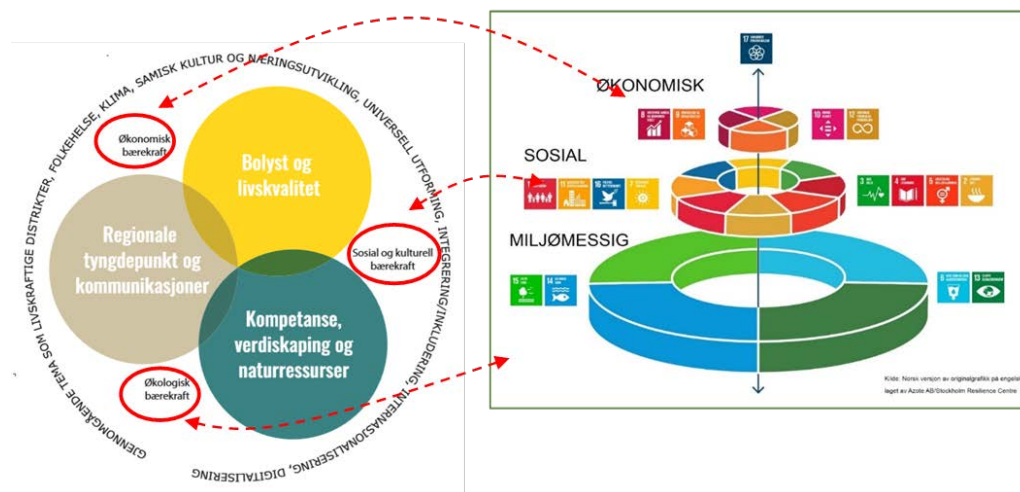
Trøndelagsplanen - lang og kort sikt

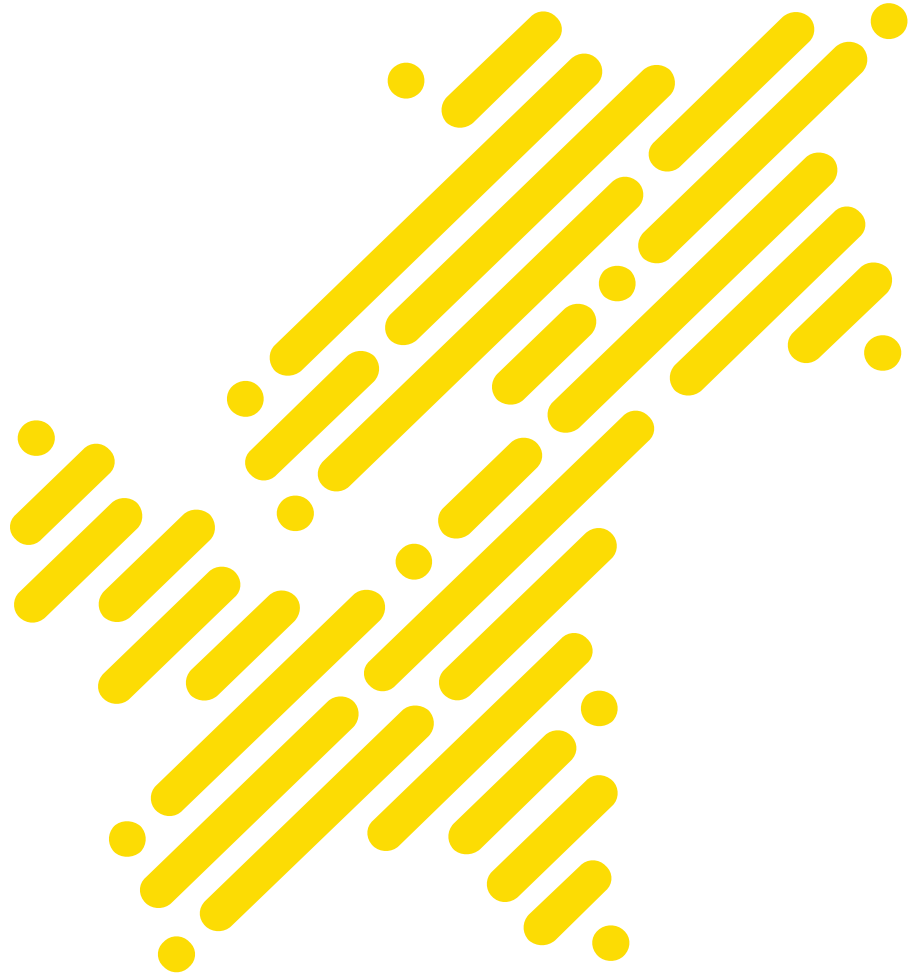
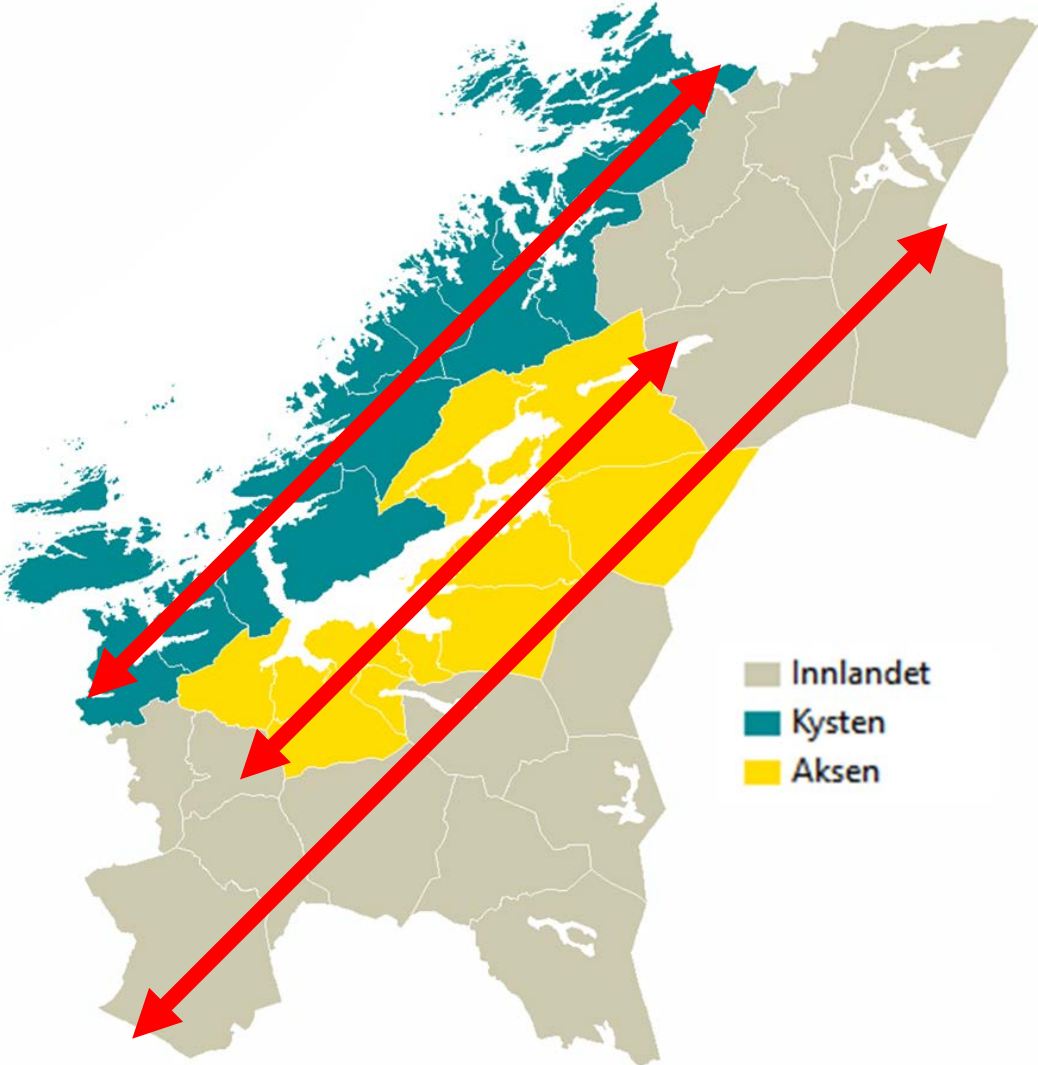
Regional planstrategi = Trøndelagsplanen i fylkestingsperioden

Utfordringer og muligheter:

- Klimaendringer
- Demografisk utvikling og sentralisering
- Kompetansebehov og et arbeidsliv i endring
- Bærekraftig næringsutvikling
- Samarbeid i nye strukturer

Utfordringsbildet deler Trøndelag i 3 soner

Oversiktsdokument folkehelse

Fundamentet i kunnskapsgrunnlaget består av fylkesstatistikken og oversiktsdokument folkehelse

**Regionalt
Utfordringsbilde**
Bearbeiding av kunnskapsgrunnlaget for å peke på de sentrale utfordringene for Trøndelag

Trøndelagsplanen i fylkestingsperioden (2020 – 2023)
= Regional planstrategi

Tema spesifikke kunnskaps- grunnlag

Kunnskapsgrunnlag
Samferdselsstrategien

Kunnskapsgrunnlag
Regional plan for
arealbruk

Kvalitetsmelding
Videregående utdanning

Kunnskapsgrunnlag
Kompetansestrategi
Trøndelag

Kunnskapsgrunnlag
Strategi for
klimaomstilling

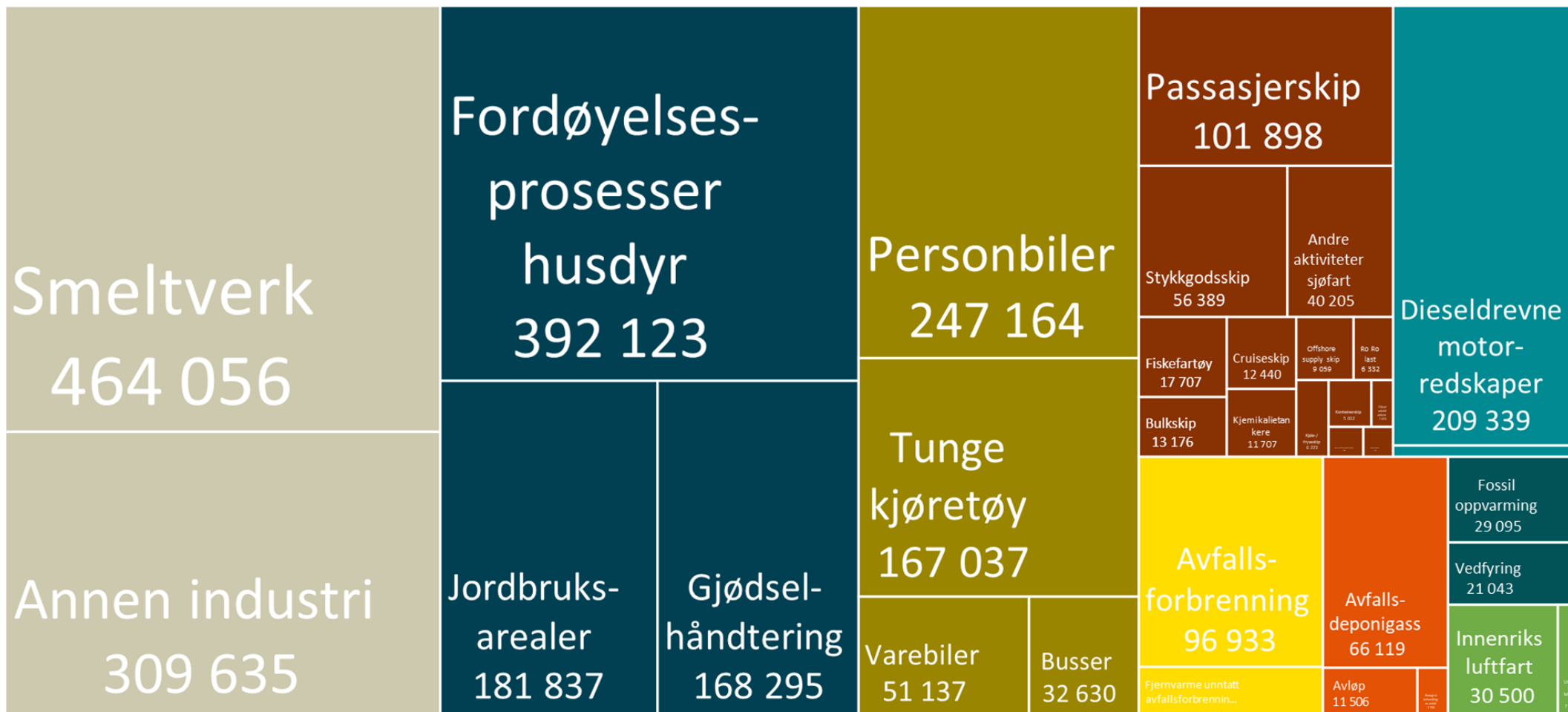
Kunnskapsgrunnlag
for verdiskaping i
Trøndelag

Klimaendringer

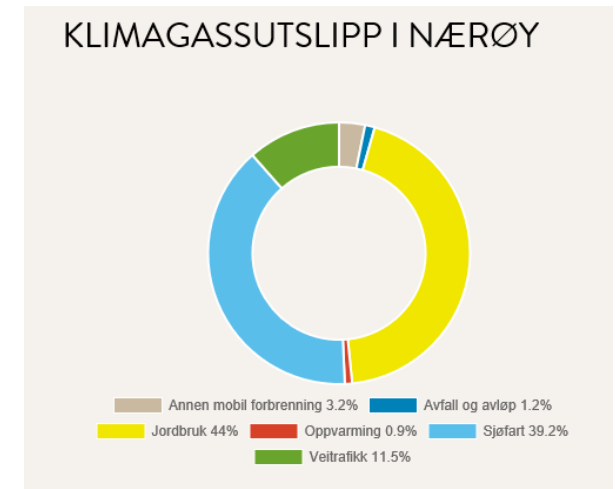
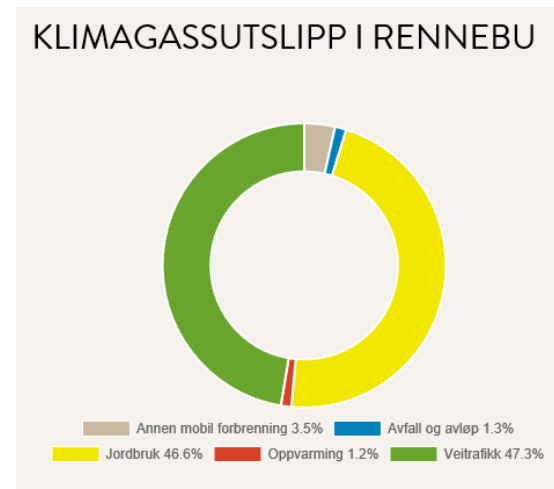
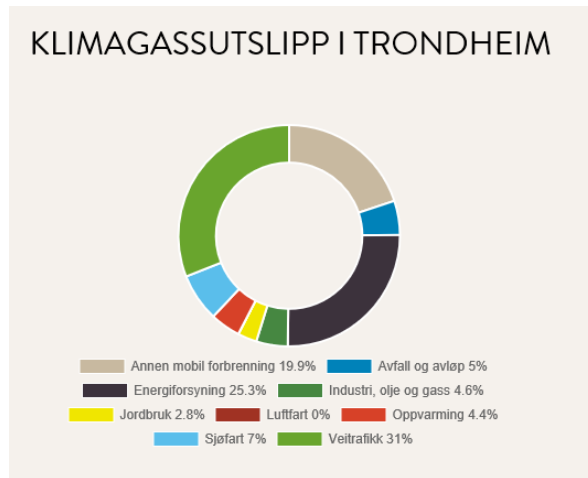

Klimagassutslipp (tonn CO2-ekv) i Trøndelag 2017 - Detaljert inndeling

■ Annen mobil forbrenning ■ Avfall og avløp ■ Energiforsyning ■ Industri, olje og gass ■ Jordbruk ■ Luftfart ■ Oppvarming ■ Sjøfart ■ Veitrafikk

Differensiert klimaomstilling

Storbyen: Viktigste utslippskilder er fjernvarme og veitrafikk i Trondheim

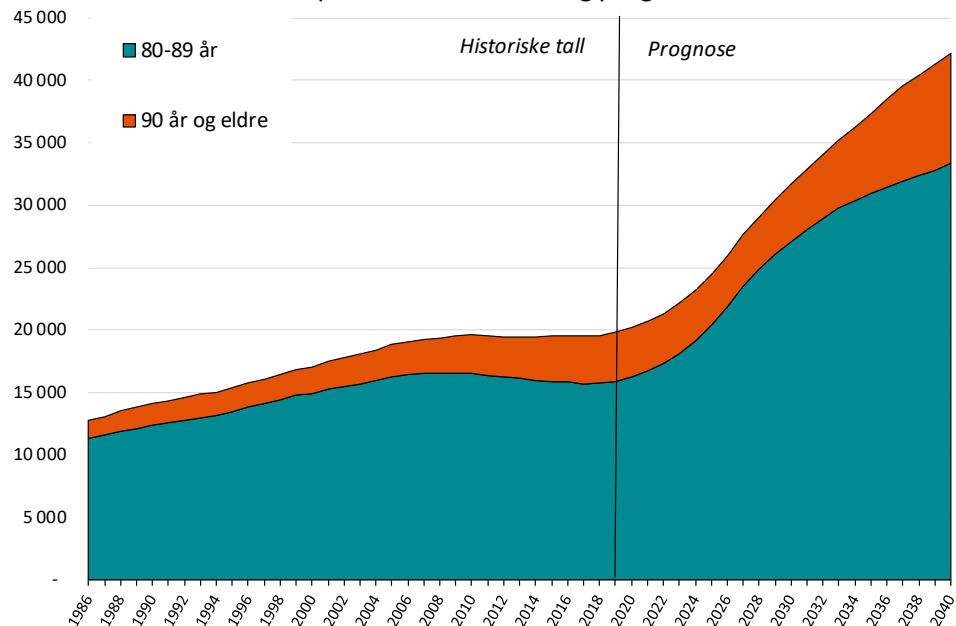
Innlandskommunen: Gjennomfartstrafikk og jordbruk

Kystkommunen: Sjøfart og jordbruk

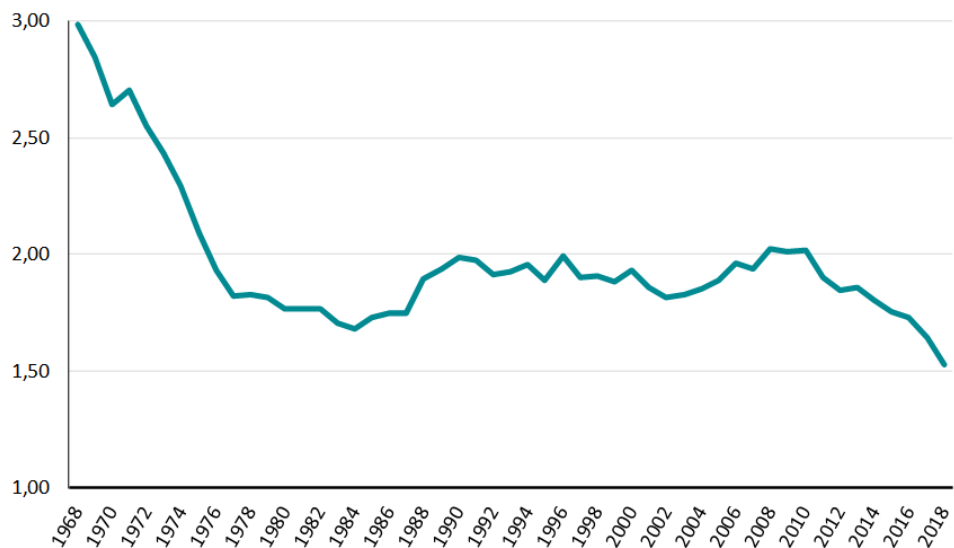
Trøndelagsbefolkning over 80 år.

Historiske tall for perioden 1986-2019 og prognose for 2020-2040

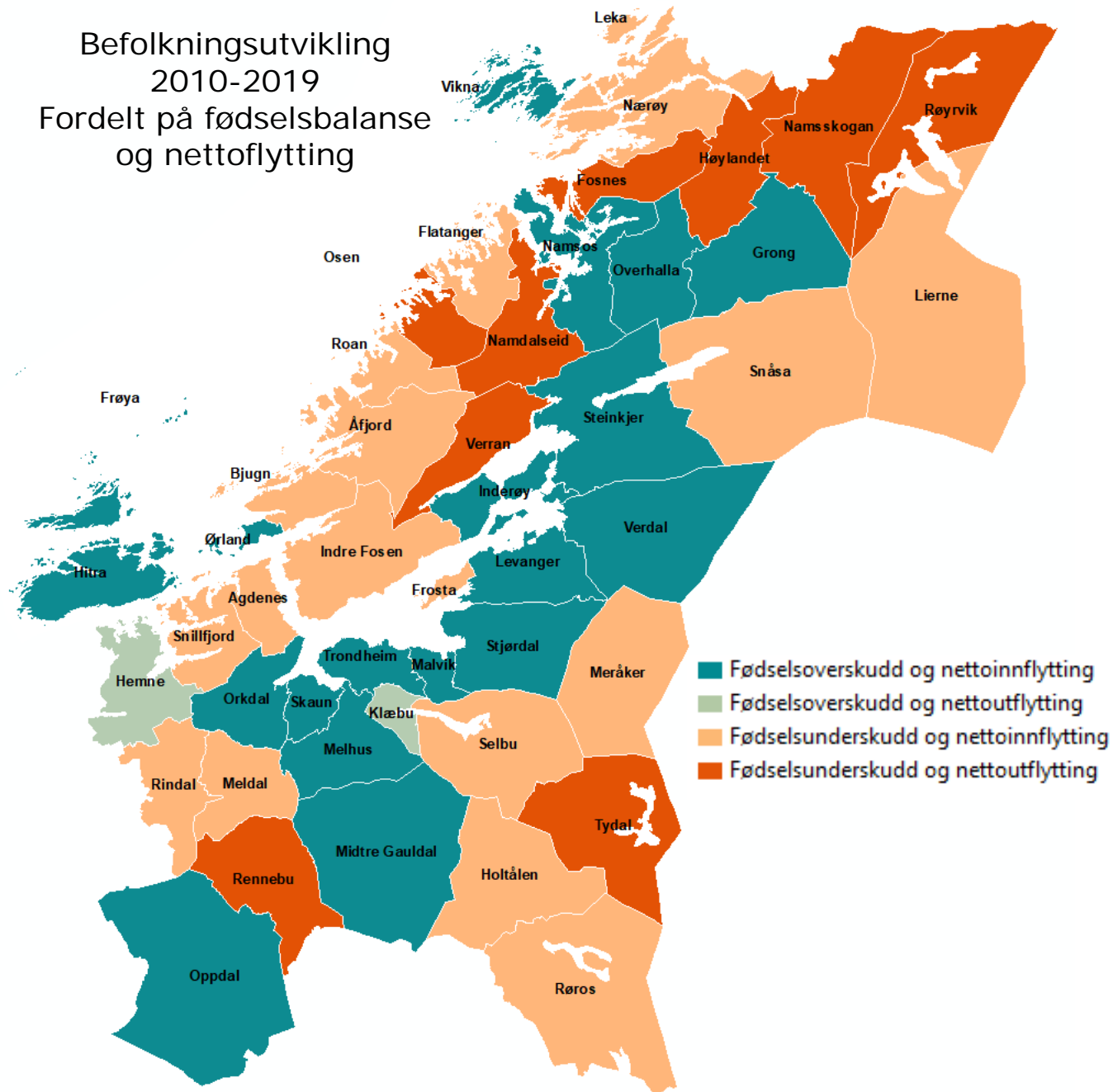
Samlet fruktbarhetstall for kvinner i Trøndelag

Antall barn per kvinne. 1968-2018

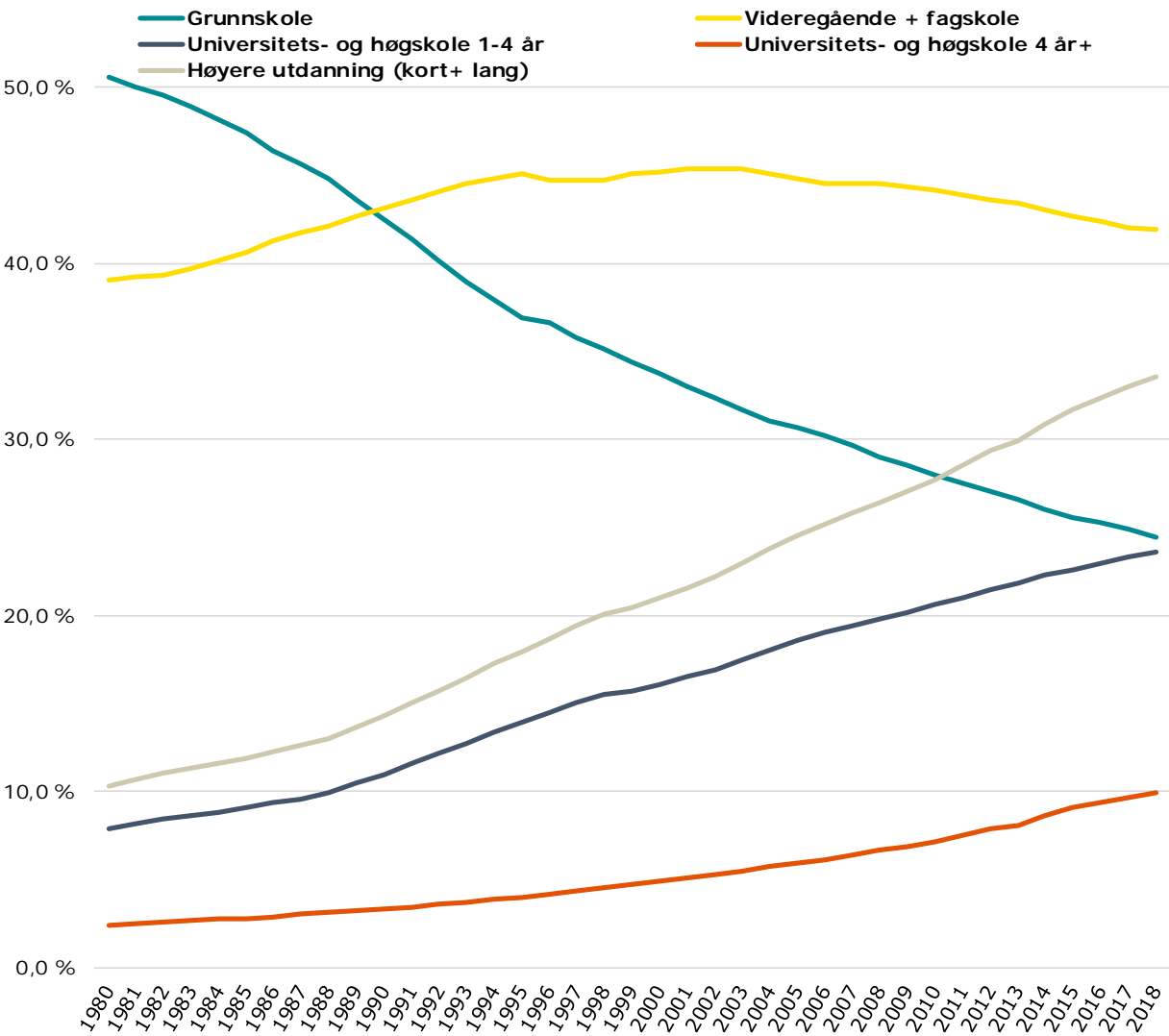

Befolkningsutvikling 2010-2019

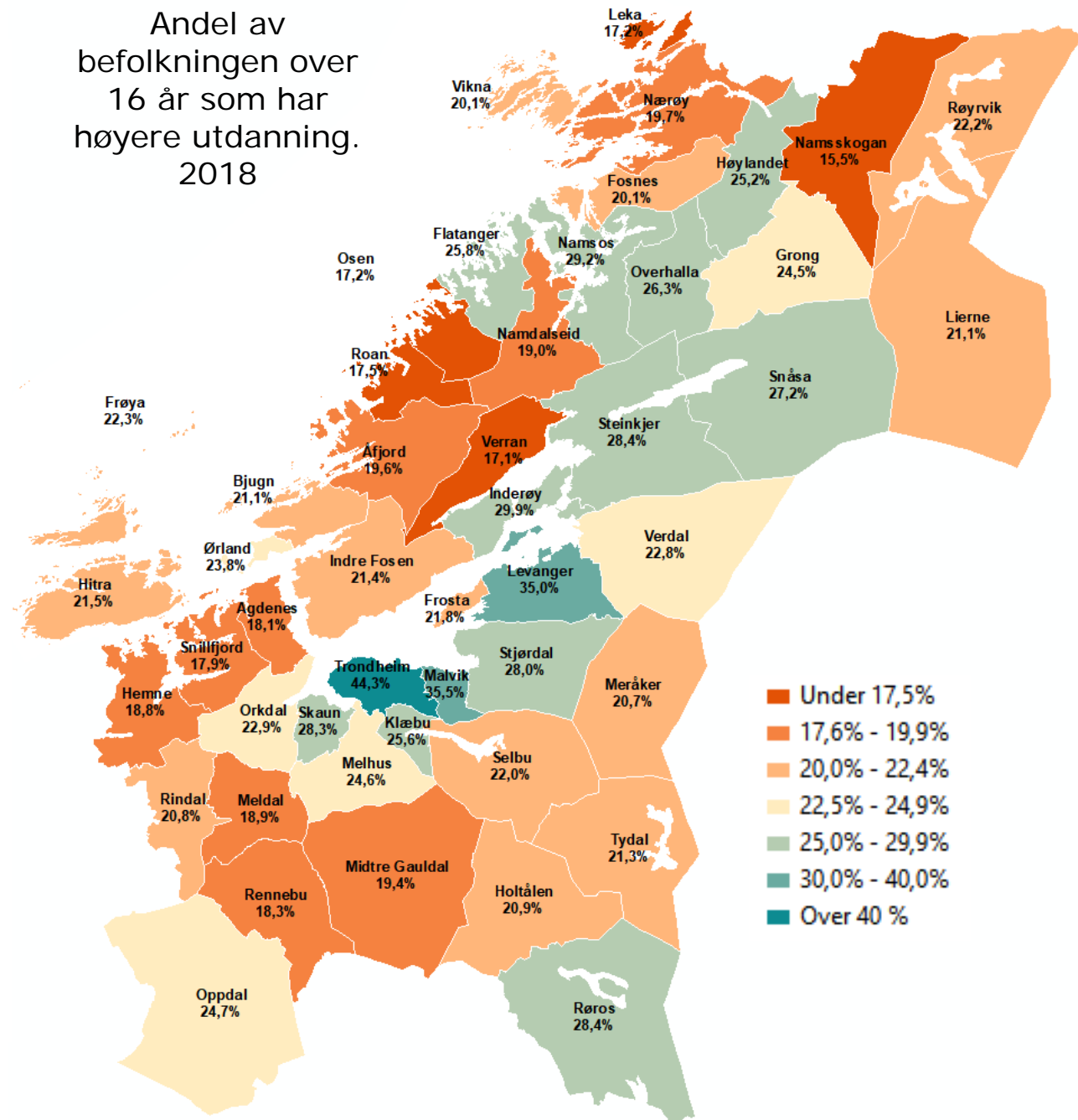
Fordelt på fødselsbalanse og nettoutflytting

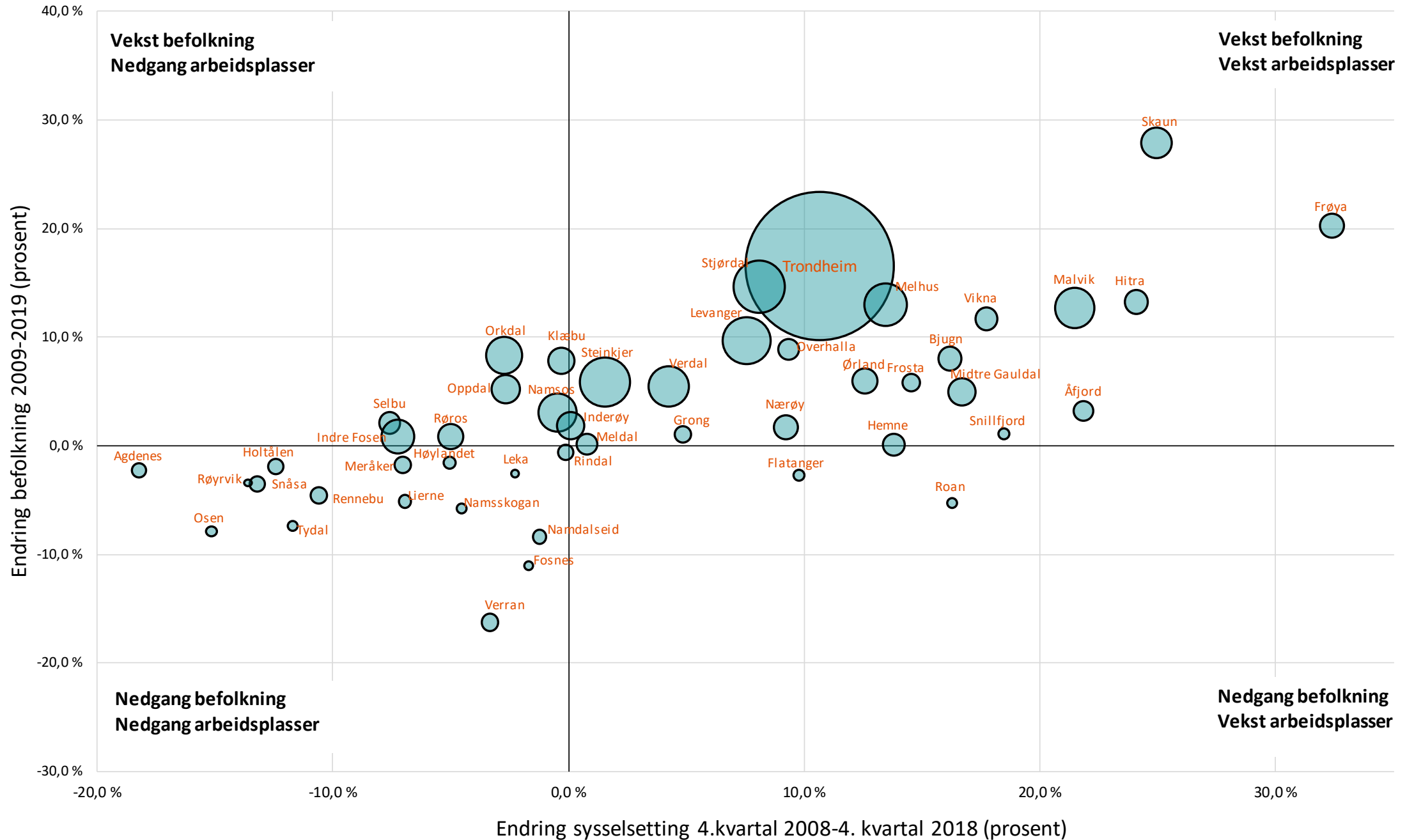
Endring i utdanningsnivået til befolkningen i Trøndelag i perioden 1980-2018

Andel av befolkningen over 16 år som har høyere utdanning. 2018

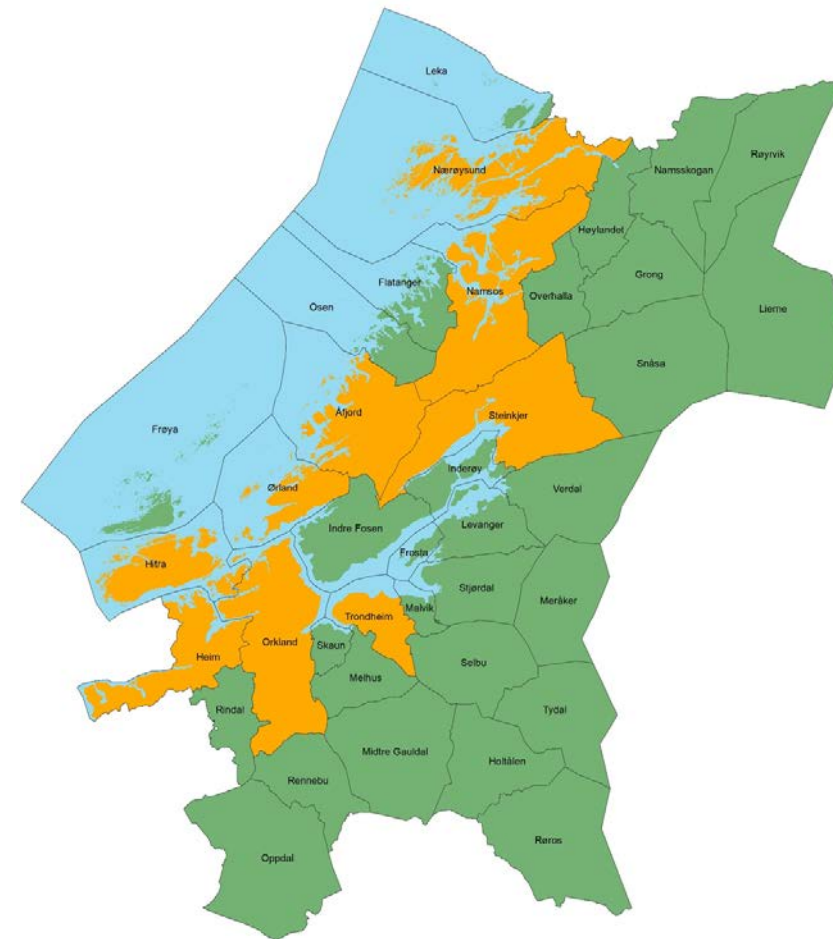
Utvikling i befolkning og sysselsetting i kommunene i Trøndelag

Endringer i struktur både hos kommuner, fylke og regional stat

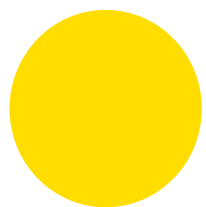
- Trøndelag først i løypa
- Samfunnsutviklerrollen
- Trøndelag som enhet gir muligheter for samarbeid på tvers
- Nytt kommunekart
- Endringer i oppgave- og ansvarsfordeling, og i geografisk inndeling
- Endringer i statsorganers ansvarsområder, struktur og regioninndeling - sentralisering av funksjoner

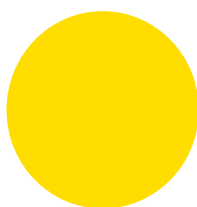
Prosessplan for Regional planstrategi

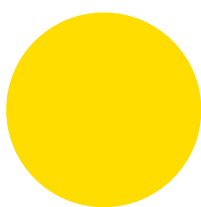
Prosess med
kunnskaps-
grunnlaget

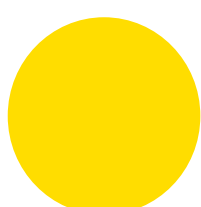
Hovedutvalg
April og mai

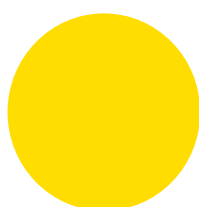
Hovedutvalg
20.- 21. november

Fylkesutvalg
3. desember

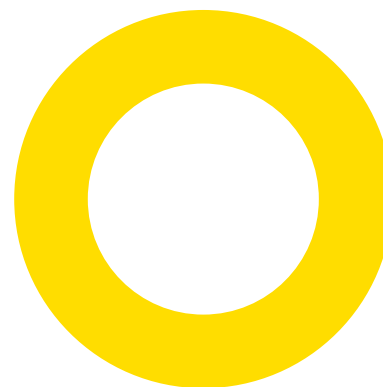

Hovedutvalg
4.-5. februar

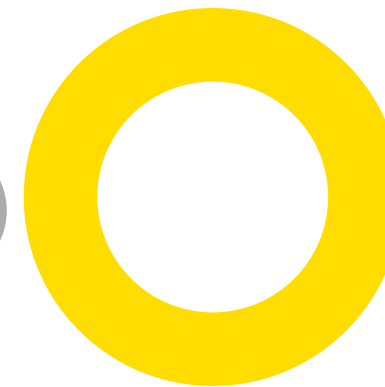
Fylkesutvalg
11. februar

Fylkesting
26-27 feb.

Høring
mars -
april

Fylkesting
17-18 juni

Hva står vi overfor?

Budstikka

Bekymret for fortettingen: - Naturverdier går tapt

The screenshot shows the Ruralis website header with the logo and navigation menu. The main content area features a large green field image with the headline 'Nedbygging av matjord for klimaets skyld?' and a small caption below it.

Ruralis
Institutt for rural- og regionalforskning

Nyheter Forskning ▾ Utredning Innovasjon ▾ Ansatte Om oss ▾ Kontakt ▾

Nedbygging av matjord for klimaets skyld?

Jordvern: For landbruket er bolig, industri og vei de største ytre truslene mot jordvern. Foto: Heidi Vinje

Stavanger Aftenblad

Me må knusa egg viss me vil fortetta ved kollektivknutepunkt

KOMMENTAR: Fylkesmannen og fylkeskommunen krev at kommunane skal fortetta og byggja

Bergens Tidende

Den norske motstanden mot vindkraft skader klimaet

DEBATT: Vi må akseptere fornybare energiformer – også vindkraft.

Eksempler på ulike grep

- Trøndelagsplanen (langsiktig – 2030, kortsiktig – 2023)
- Regional plan for (bærekraftig) arealbruk
- Regional strategi for klimaomstilling

- Byvekstavtale; Trondheim, Malvik, Stjørdal og Melhus.
- Innherredsbyen; Levanger, Verdal og Steinkjer

- Innsats mot kommuner som slår seg sammen
  - Kommuneplanveiledning
- Distriktskommune 3.0
  - Eget prosjekt sammen med Distriktssentret og Nordland fylkeskommune - følgeforskning

Regional plan for arealbruk - innganger

**Regionalt helhets-
bilde og god samla
regional utvikling**
Kommuneoverskridende
perspektiv og behov for
differensiering

**Instrument for
innsigelse**
Sikre sektor-
myndighetenes
interesser og
ansvarsområder

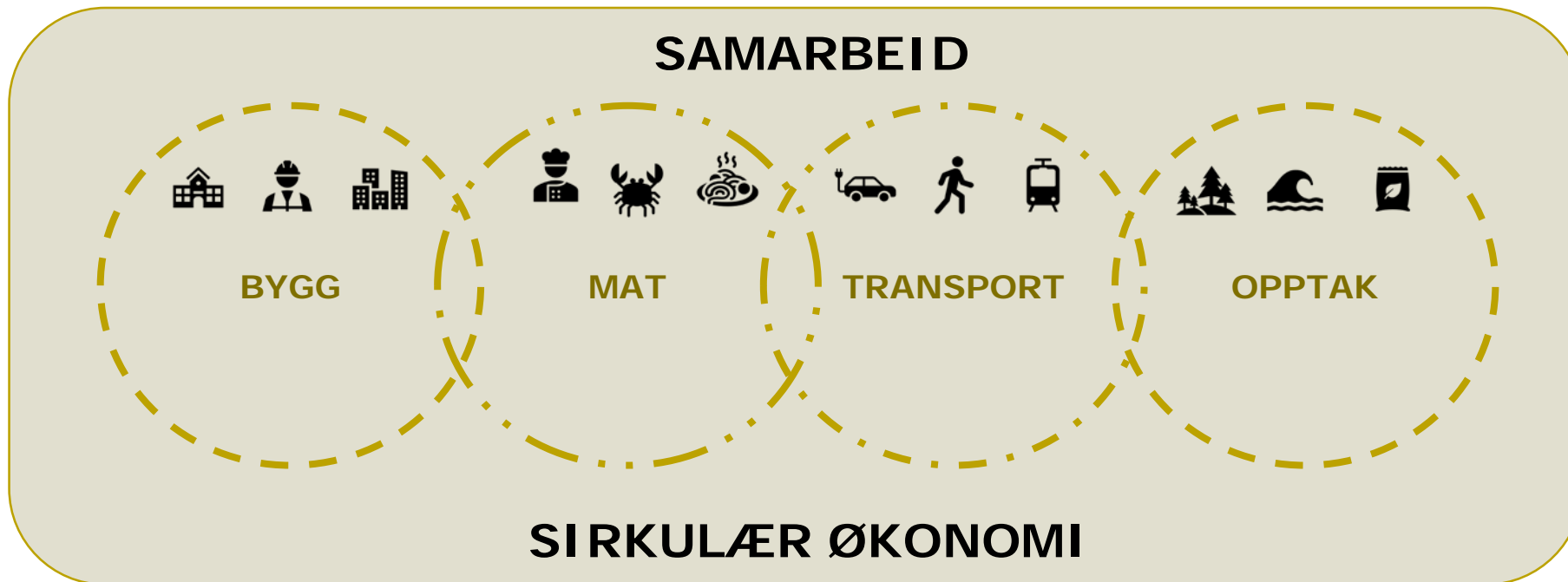

**Verktøy for
kommunene sin
planlegging**
Veilede og bistå
kommunene

**Grunnlag for
samarbeidsavtaler**
Partnerskapsbasert
planlegging

Hvordan skal vi bo, spise og forflytte oss i Trøndelag som lavutslippssamfunn?

Mål:

- 1: Klimanøytralt Trøndelag innen 2030:
Fra 6t pr. trønder i dag til 2t pr. trønder 2030
2. Et verktøy for kommuner, næringsliv og innbyggere:

SÅNN GJØR VI DET I TRØNDELAG

Hvordan kan arealbruk bidra til at vi når målene om klimaomstilling?

BYGG, TRANSPORT, MAT, OPPTAK, SIRKULÆRØKONOMI

- By- og tettstedsutvikling → må vokse innover og ikke utover
- Transportbehov → reduksjon gjennom samordna bolig-, areal og transportpolitikk
- Jord-, skog- og havbruk → potensial for binding av CO2 i jord-, skog-, og havbruket

BEHOV FOR NYE
MASSEDEPONI I TRØNDELAG?

ELLER KARTLEGGE OG
BRUKE
MATERIALSTRØMMENE I EN
SIRKULÆR ØKONOMI?

slido

Vi skal ha en differensiert og bærekraftig arealpolitikk som bevarer særpreg og bidrar til vekst i hele fylket, og som også sikrer klimaomstilling. Hva er den viktigste faktoren for at vi skal lykkes?

0 9

Join at
slido.com
#ArenaTRL

ARENA
TRØNDELAG

Møteplassen for politiske og administrative ledere

Vi skaper historie

Skal vi skape historie må vi dra lasset i lag

...og ha

Takk for meg!

**Trøndelag
fylkeskommune**

Trööndelagen fylhkentjielte

trondelagfylke.no | fb.com/trondelagfylke